

MØTEINNKALLING

Utvalg: KONTROLLUTVALGET

Møtested: Rådhusstua, Rådhuset (NB! Møtet blir ikke streamet)

Møtedato: Fredag 19. september 2025

Tidsramme: 09:00 – 14:00

Saksnr.: TITTEL:

Til behandling foreligger følgende saker (det kan bli endringer på rekkefølgen på sakene):

Sak 40/25: GODKJENNING AV INNKALLINGEN.

Sak 41/25: FORVALTNINGSREVISJONSRAPPORT «BEMANNING OG SYKEFRAVÆR I HELSE OG VELFERD» - TILBAKEMELDING FRA ADMINISTRASJONEN PÅ ANBEFALINGENE.

Sak 42/25: FORVALTNINGSREVISJONSRAPPORT:
«SKOLEMILJØ OG ARBEID MOT VOLD OG TRULSER.»

Sak 43/25: FORVALTNINGSREVISJONSRAPPORT: POLITISKE VEDTAK OM SANDVIKSVEGEN 3.

Sak 44/25: FORVALTNINGSREVISJON OG EIERSKAPSKONTROLL – STATUS FOR KU'S ARBEID 1. HALVÅR 2025.

Sak 45/25: UAVHENGIG REVISORS ATTESTASJONSUTTAELSE – FORENKLET ETTERLEVELSE AV ØKONOMIFORVALTNINGEN – ATTESTATENS ROLLE.

Sak 46/24: REVISJONSPLAN REGNSKAPSÅRET 2025 OG RISIKO- OG VESENTLIGHETS-
VURDERING FOR FORENKLET ETTERLEVELSESKONTROLL.

SAK 47/25: MØTE- OG ARBEIDSPPLAN 2026.

Sak 48/25: BUDSJETT 2026 FOR KONTROLLUTVALGET.

Sak 49/25: KONTROLLUTVALGSSAKER 2025 – OVERSIKT OG STATUS.

Sak 50/25: INNKOMNE SKRIV.

Sak 51/25: EVENTUELT.

Sak 52/25: SAKER TIL NESTE MØTE – 07.11.2025.

Det foreligger pr. dato ikke saker til behandling i neste møte, og neste møte foreslås avlyst dersom det ikke skulle dukke opp hastesaker.
En slik avlysing er i tråd med vedtatt møteplan.

Neste møte blir da: Fredag 5. desember 2025.

Forslag:

- Resultat av forenklet etterlevelseskontroll (FEK)
- Bestilling av neste revisjonsforvaltningsprosjekt.
- Revisors orientering.
- Kontrollutvalgssaker 2025 – oversikt og status.
- Innkomne skriv.
- Eventuelt.
- Saker til neste møte.
- Godkjenning av protokoll fra dagens møte.

Sak 53/25: GODKJENNING AV DAGENS PROTOKOLL.

Innkalling med saksdokumenter sendes også varamedlemmer slik at de kan holde seg orientert, men møter kun etter særskilt innkalling.

Eventuelle forfall til møtet meldes snarest til sekretær Anne Torunn Berge, tlf. 913 76 389, som sørger for innkalling av varamedlem.

Skien, den 11. september 2025

Torhild Jensen
leder av kontrollutvalget

Anne Torunn Berge

Skien kommune

KONTROLLUTVALGET

Sak 41/25: FORVALTNINGSREVISJONSRAPPORT
«BEMANNING OG SYKEFRAVÆR I HELSE OG
VELFERD» - TILBAKEMELDING FRA
ADMINISTRASJONEN PÅ ANBEFALINGENE.

KONTROLLUTVALGET

FORVALTNINGSREVISJONSRAPPORT – BEMANNING OG SYKEFRAVÆR I HELSE OG VELFERD – TILBAKEMELDING FRA ADMINISTRASJONEN PÅ ANBEFALINGENE.

Kontrollutvalget behandlet i møte 06.12.2024, sak 68/24, forvaltningsrapporten «Bemanning og sykefravær i Helse og velferd».

Rapporten ble oversendt bystyret, hvor den ble behandlet i møte 06.03.2025, sak 19.

Av vedtakene ble det bl.a. vedtatt at administrasjonen skulle gi en tilbakemelding innen 01.06.2025 til Kontrollutvalget om hvordan anbefalingene er fulgt opp, og som deretter videresendes Bystyret.

Med bakgrunn i ovennevnte ble den 23.05.2025 mottatt et skriv fra administrasjonen med svar på hvordan anbefalingene er fulgt opp.

./.
Brevet følger vedlagt.

HR-sjef Anne Lene A. Watn, vil presentere tilbakemeldingene i møtet.

Forslag til vedtak: Kontrollutvalget tar til orientering administrasjonens svar på hvordan anbefalingene er fulgt opp.

Saksutredning og svarbrevet oversendes bystyret til orientering.

Skien, den 9. september 2025

Anne Torunn Berge
sekretær for kontrollutvalget

MOTTATT

23 MAI 2025

Kontrollutvalget v/ Anne Torunn Berge
Kverndalen

Svar på Kontrollutvalgets vedtak vedrørende forvaltningsrevisjon Bemanning og sykefravær i Helse og velferd

Kontrollutvalget behandlet i møte 06.12.24, sak 68/24, forvaltningsrevisjonsrapporten «Bemanning og sykefravær i Helse og velferd». Kontrollutvalget fattet følgende vedtak:

Kontrollutvalget slutter seg til anbefalingene fra Vestfold og Telemark revisjon IKS i forvaltningsrevisjonsrapport «Bemanning og sykefravær i helse og velferd» og anbefaler kommunen å:

- *Jobbe mer planmessig med kompetanseutvikling og sykefravær*
- *Sikre at faktisk bemanning er i tråd med planlagt bemanning i sykehjem*
- *Føre sykefraværstatistikk i samsvar med gjeldende regelverk*
- *Følge opp sykefravær i samsvar med egne rutiner og andre krav*

Rapporten oversendes bystyret.

Kontrollutvalget forutsetter at kommunen aktivt følger opp anbefalingene, og at Kontrollutvalget får en tilbakemelding fra administrasjonen innen 1. juni 2025 om hvordan anbefalingene er fulgt opp, og som deretter videresendes Bystyret.

Bystyret behandlet saken 06.03.35, sak 19/25 og sluttet seg til Kontrollutvalgets anbefaling. I tillegg foreslo Bystyret følgende:

- Kommunen skal vurdere behovet for å oppdatere kompetanseplaner, herunder konkrete tiltak for anskaffelse av kompetanse, kartlegging av kompetanse/opplæringsbehov og oppdatering/utvikling av kompetanse.
- Kommunen skal få på plass lokale HMS-planer i de enheter som mangler slike.
- Kommunen skal lage en oppdatert liste over alle planer, dokumenter og tiltak sortert på bemanning og sykefravær.
- Kommunen skal gjennomgå tiltakene for å vurdere om vi skal redusere antallet.

Under følger en tilbakemelding på anbefalingene:

Kompetanseplaner og kompetanseutvikling

Skien kommune har ikke en overordnet kompetanseplan for hele virksomheten. En slik plan er vurdert til å ha relativt liten verdi som styringsdokument da denne ville vært svært generell og overordnet. De ulike kommunalområdene har kompetanseplaner /-oversikter innen eget kommunalområde.

Helse og velferd har en strategisk kompetanseplan 2020 – 2026. Denne planen er planlagt revidert i løpet av 2025.

KS-digital har gått til anskaffelse av et kompetansesystem (learning management system (LMS-system)) som erstatter KS-læring. Det nye systemet heter KS-kunnskap og Skien kommune vil implementere dette systemet. Et kompetansestyringssystem vil gi mulighet for kompetansestyring gjennom å få oversikt over gjennomførte kurs / opplæringer, tildele kompetansepakker til ulike ansattgrupper samt kunne være en støtte til kompetanseutvikling. Kommunen vil jobbe med å implementere KS Kunnskap i løpet av 2025 / Q1 2026.

I tillegg jobber Helse og velferd konkret med følgende elementer når det gjelder kompetanseutvikling:

- Utvikler standarder for pleiemedarbeidere tilsvarende det som finnes av nasjonale standarder for eksempelvis sykepleiere, vernepleiere og helsefagarbeidere
- Utarbeider opplæringsopplegg /-pakker basert på standardene samt skal intensivere arbeidet med oppgavedeling mellom de ulike yrkesgruppene
- Utarbeider egenevalueringer for å måle og evaluere egen kompetanse opp mot standardene
- Vurdere å ta i bruk Visma-veilederen som utgangspunkt for opplæringsmateriell
- Utarbeide rollebeskrivelser basert på standardene
- Revidere og oppdatere kompetanseplanen i etterkant av dette arbeidet
- Etablere Gjerpen sykehjem som praktisk øvingsrom / øvingslokaler for blant annet kurs i forflytningsteknikk

Oversikt over planer, dokumenter og tiltak, HMS-planer og implementering

- Det utarbeides en oversikt over kommunens planer, dokumenter og tiltak knyttet til HMS og sykefravær våren 2025
- I løpet av høsten 2025 vil både dokumentene/planene og tiltakene som fremgår i planene vurderes i et totalbilde med fokus på forenkling og ryddighet. I forlengelsen av dette arbeidet vil det iverksettes tiltak for å sikre at alle enheter har nødvendige planer på plass
- Som del av dette arbeidet vil det jobbes med å implementere HMS-handlings- og tiltaksplaner i alle enheter

Når det gjelder oversikt over kompetanse henvises det til første punkt om kompetanseplaner og kompetanseutvikling.

Sikre at faktisk bemanning er i tråd med planlagt bemanning på sykehjem

Bemanningen på sykehjem beregnes normalt til 2 ansatte per 8 pasienter. I perioder vil det være behov for å styrke denne bemanningen på grunn av enkeltpasienters behov.

Andre årsaker til for høy bemanning er ansattes økte stillinger med bakgrunn i stillingskrav. Disse kravene kan medføre høyere bemanning i ukedagene fordi den ansatte ikke plikter å jobbe utover hver 3.helg.

Årsturnus kan være et hjelpemiddel for å planlegge bemanningen bedre opp mot enhetens behov og vil i løpet av 2025 være implementert i alle enheter i Helse og velferd.

Riktig kompetansesammensetning er ofte en utfordring i Helse og velferds bemanningsplanlegging. Løsningen på dette henger sammen med et større arbeid som beskrives under punktet om kompetanseplaner og kompetanseutvikling.

Sykefravær

- Kommunen har endret fra tertialvis til kvartalsvis rapportering på sykefravær i PSU fra mai 2025
- Kommunen har besluttet en overordnet organisering av sykefraværsarbeidet både når det gjelder opplæring av ledere og ansatte, forebygging samt oppfølging av sykefravær. Dette vil bli sett i sammenheng med bystyrets bestilling på sykefravær knyttet til vedtatt budsjett- og handlingsprogram 2025-2028, jfr BYST 208/25.

Skien, 23.05.25

Anne Lene A. Watn

HR-sjef

Maja Kristin Foss

Leder tjenestekvalitet og kompetanseutvikling

Skien kommune

KONTROLLUTVALGET

Sak 42/25: FORVALTNINGSREVISJONSRAPPORT:
«SKOLEMILJØ OG ARBEID MOT VOLD OG
TRUSLER».

KONTROLLUTVALGET

FORVALTNINGSREVISJONSRAPPORT – «SKOLEMILJØ OG ARBEID MOT VOLD OG TRUSLER».

Forvaltningsrevisjon er bestilt av Kontrollutvalget i sak 60/24.

Bakgrunnen for bestillingen er kommunens plan for forvaltningsrevisjon.

Med bakgrunn i ovennevnte er det mottatt fra Vestfold og Telemark revisjon IKS forvaltningsrapporten «Skolemiljø og arbeid mot vold og trusler».

./.
Rapporten følger vedlagt.

Forvaltningsrevisor Anne Sæterdal vil presentere rapporten i møtet.

Som det fremgår av rapporten har revisjon undersøkt følgende problemstillinger:

Skolemiljø:

1. Sikrer kommunen at skolene jobber forebyggende med skolemiljø?
2. Sikrer kommunen at skolene ivaretar aktivitetsplikten?

Vold og trusler:

3. Sikrer kommunen at skolene ivaretar lovkravene for å forebygge vold og trusler om vold og følge opp ansatte som utsettes for dette?

Videre fremgår følgende under anbefalinger:

Vi anbefaler at kommunen

- sørger for mer systematisk oppfølging av skolenes forebyggende arbeid med skolemiljø og aktivitetsplikten
- sikrer at krav til dokumentasjon av delpliktene er ivaretatt
- sikrer at trygghetskartlegginger og opplæringstiltakene blir fulgt opp ute på skolene
- sikrer at systemet med å melde fra om vold og trusler/uønskede hendelser fungerer, og at ansatte får oppfølging

Forslag til vedtak: Kontrollutvalget slutter seg til anbefalingene fra Vestfold og Telemark revisjon IKS i forvaltningsrevisjonsrapport «Skolemiljø og arbeid mot vold og trusler»;

Rapporten oversendes bystyret, og kontrollutvalget innstiller på følgende vedtak til bystyret:

Bystyret tar forvaltningsrevisjonsrapporten om «Skolemiljø og arbeid mot vold og trusler» til orientering. Bystyret ber kommunedirektøren om at følgende anbefalinger følges opp:

- sørger for mer systematisk oppfølging av skolenes forebyggende arbeid med skolemiljø og aktivitetsplikten
- sikrer at krav til dokumentasjon av delpliktene er ivaretatt

Denne vurderingen bygger først og fremst på at bystyrevedtak 127/21 *Nye boformer* var ganske åpent og at det var behov for å avklare innholdet i vedtaket. Administrasjonen startet imidlertid arbeidet med å avklare innholdet etter at den konkrete oppfølgingen var i gang. I tillegg ble bare deler av vedtaket fulgt opp de første årene etter vedtaket var fatet.

4.2 **Anbefalinger**

Vi anbefaler kommunen å sikre at tiltakene for å følge opp politiske vedtak alltid blir ivaretatt. Dette gjelder særlig vedtak som

- er åpent formulert
- består av flere punkter
- inngår i ansvarsområdene til flere kommunalområder
- iverksettes over lang tid

Forslag til vedtak: Kontrollutvalget slutter seg til anbefalingene fra Vestfold og Telemark revisjon IKS i forvaltningsrevisjonsrapport «Politiske vedtak om Sandviksvegen 3».

Rapporten oversendes bystyret, og kontrollutvalget innstiller på følgende vedtak til bystyret:

Bystyret tar forvaltningsrevisjonsrapporten om Sandviksvegen 3 til orientering. Bystyret ber kommunedirektøren om å sikre at tiltakene for å følge opp politiske vedtak alltid blir ivaretatt. Dette gjelder særlig vedtak som

- er åpent formulert
- består av flere punkter
- inngår i ansvarsområdene til flere kommunalområder
- iverksettes over lang tid

Bystyret ber om at kommunedirektøren gir skriftlig tilbakemelding til kontrollutvalget innen 1. april 2026 om hvordan anbefalingene er fulgt opp, og som deretter videresendes Bystyret.

Skien, den 8. september 2025

Anne Torunn Berge
sekretær

Skien kommune

KONTROLLUTVALGET

Sak 43/25: FORVALTNINGSREVISJONSRAPPORT:
«POLITISKE VEDTAK OM SANDVIKSVEGEN 3».

KONTROLLUTVALGET

FORVALTNINGSREVISJONSRAPPORT – «POLITISKE VEDTAK OM SANDVIKSVEGEN 3»

Forvaltningsrevisjon er bestilt av Kontrollutvalget i sak 22/25.

Bakgrunnen for bestillingen er at det i flere politiske vedtak fra 2024 og 2025 reises tvil om dagens målgruppe for botilbudet i Sandviksvegen 3 er i samsvar med folkevalgtes intensjoner.

I bystyrets sak 11/25 ble kontrollutvalget bedt om å gjennomføre en forvaltningsrevisjon av sakskomplekset fra første vedtak til der saken står nå. Det bes om at politiske vedtak og administrativ oppfølging gjennomgås for å få et bilde av kompleksiteten i saken.

Videre ble kontrollutvalget bedt om en gjennomgang av administrasjonens oppfølging av tidligere vedtak om etablering av bemannet botilbud i Sandviksvegen 3, og viser til bystyresak 127/21. Kontrollutvalget bes også vurdere om administrasjonen har iverksatt nødvendige tiltak for å sikre at vedtaket er fulgt opp i tråd med bystyrets intensjoner.

Bystyret ber kontrollutvalget særlig vurdere:

- *om administrasjonen har fulgt opp tidligere politiske vedtak om bemannet bolig i Sandviksveien 3.*
- *om administrasjonens forslag til driftsmodell er i samsvar med bystyrets intensjoner.*
- *om bakgrunnen for endringer i målgruppen og hvorvidt disse har vært politisk forankret.*
- *om administrasjonens saksbehandling og informasjon til politiske organer har vært tilstrekkelig og i tråd med og forvaltningsskikk.*

Med bakgrunn i ovennevnte er det mottatt fra Vestfold og Telemark revisjon IKS forvaltningsrapporten «Politiske vedtak om Sandviksvegen 3».

./.

Rapporten følger vedlagt.

Forvaltningsrevisor Hildegunn Rafdal vil presentere rapporten i møtet.

Av rapportens pkt. 4 Konklusjoner og anbefalinger, fremgår følgende:

4.1 Konklusjoner

Administrasjonen har tiltak for å følge opp politiske vedtak, inkludert tiltak for å registrere politiske vedtak, plassere ansvar for oppfølging, avklare innhold ved behov og rapportere på gjennomføring.

Disse tiltakene er i varierende grad fulgt i oppfølgingen av politiske vedtak som ledet fram til ombyggingen av Sandviksvegen 3. Det sentrale vedtaket her er bystyresak 127/21 *Nye boformer*.

Revisjonen ser at vedtaket gir rom for tolking. At tiltakene for å følge opp politiske vedtak bare delvis er fulgt i denne saken, har sannsynligvis bidratt til administrasjonens forståelse av innholdet i vedtaket ikke samsvaret fullt ut med folkevalgtes intensjoner.

Denne vurderingen bygger først og fremst på at bystyrevedtak 127/21 *Nye boformer* var ganske åpent og at det var behov for å avklare innholdet i vedtaket. Administrasjonen startet imidlertid arbeidet med å avklare innholdet etter at den konkrete oppfølgingen var i gang. I tillegg ble bare deler av vedtaket fulgt opp de første årene etter vedtaket var fatet.

4.2 Anbefalinger

Vi anbefaler kommunen å sikre at tiltakene for å følge opp politiske vedtak alltid blir ivaretatt. Dette gjelder særlig vedtak som

- er åpent formulert
- består av flere punkter
- inngår i ansvarsområdene til flere kommunalområder
- iverksettes over lang tid

Forslag til vedtak: Kontrollutvalget slutter seg til anbefalingene fra Vestfold og Telemark revisjon IKS i forvaltningsrevisjonsrapport «Politiske vedtak om Sandviksvegen 3».

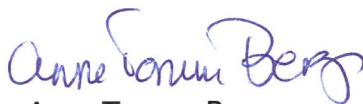
Rapporten oversendes bystyret, og kontrollutvalget innstiller på følgende vedtak til bystyret:

Bystyret tar forvaltningsrevisjonsrapporten om «Politiske vedtak om Sandviksvegen 3» til orientering. Bystyret ber kommunedirektøren om å sikre at tiltakene for å følge opp politiske vedtak alltid blir ivaretatt. Dette gjelder særlig vedtak som

- er åpent formulert
- består av flere punkter
- inngår i ansvarsområdene til flere kommunalområder
- iverksettes over lang tid

Bystyret ber om at kommunedirektøren gir skriftlig tilbakemelding til kontrollutvalget innen 1. april 2026 om hvordan anbefalingene er fulgt opp, og som deretter videresendes Bystyret.

Skien, den 8. september 2025

Anne Torunn Berge
sekretær

Skien kommune

KONTROLLUTVALGET

Sak 44/25: FORVALTNINGSREVISJON OG
EIERSKAPSKONTROLL - STATUS FOR KU'S ARBEID
1. HALVÅR 2025.

KONTROLLUTVALGET

FORVALTNINGSREVISJON OG EIERSKAPSKONTROLL - STATUS FOR KU'S ARBEID 1. HALVÅR 2025.

For hver valgperiode (4 år av gangen) blir det vedtatt en *Plan for Eierskapskontroll og Forvaltningsrevisjon*. Forslag til plan blir utarbeidet av Kontrollutvalget basert på en risikovurdering utarbeidet av Vestfold og Telemark revisjon IKS, og planen skal vedtas av bystyret.

Siste plan ble vedtatt i bystyret 07.03.2024 og gjelder for perioden 2024-2027.

Bystyret har bedt om halvårlige rapporter på dette arbeidet. I de årlige årsmeldingene for kontrollutvalget (KU) fremgår det hvilke prosjekter som er igangsatt, eventuelt utsatt og gjennomført.

Med bakgrunn i ovennevnte legges det herved fram en status for 1. halvår 2025.

Bystyret har delegert myndighet til KU til å foreta endringer og omprioriteringer i planene, samt til å kunne definere og avgrense konkrete prosjekter innenfor de utvalgte områdene i planen.

Slike omprioriteringer har vært gjort flere ganger de siste årene, enten etter vedtak i bystyret, anmodning fra administrasjonen eller anbefaling fra revisjon.

I forbindelse med Korona-pandemien ble det gjort en del endringer på planen for perioden 2020-2023 etter ønske fra administrasjonen, mens det 2025 har det kommet 2 henvendelser fra bystyret med anmodning om forvaltningsprosjekter utenom vedtatt plan. Disse kommenteres i status for 1. halvår 2025.

Det gjennomføres 3-4 rapporter årlig, avhengig hvor mye tid som medgår til de forskjellige rapportene. Første år i valgåret leveres det færre rapporter enn de påfølgende årene, da det arbeides først med å lage en ny plan for valgperioden. Kontrollutvalget bestiller nye revisjonsoppdrag først etter at ny plan er vedtatt av bystyret.

Følgende prosjekter er vedtatt i planen for perioden 2024-2027:

Forvaltningsrevisjon:

1. Personalforvaltning (*Levert KU i 2024 og Bystyret i 2025*)
2. Trygt og godt skolemiljø (*Igangsatt og leveres høsten 2025*)
3. Investeringsprosjekt innen vann og avløp
4. Internkontroll – god kvalitet og pasientsikkerhet
5. Etikk, habilitet og varsling
6. Byggesaksbehandling
7. Introduksjonsordningen
8. Barneverntjenesten
9. Forebygge omsorgssvikt og adferdsproblemer
10. Boligsosialt arbeid (*Løftet opp som nr. 3 av KU (30.04.25) og igangsatt høsten 2025*)
11. Spesialpedagogiske tjenester

Eierskapskontroll og Forvaltningsrevisjon i selskap:

1. Eierskapskontroll – inkl. eierskapsmelding og styrevalgprosesser
(Behandlet av KU og Bystyret i 2024)

Følgende prosjekter er bestilt utenom planen:

1. Eierskapskontroll/forvaltningsrevisjon i selskap – Bjorstaddalen Avfallsanlegg AS
(Behandlet av KU og bystyret i juni 2025)
2. Administrasjonens oppfølging av bystyrevedtak – Sandviskevegen 3
(Behandles av KU i september 2025)

Status 1. halvår 2025:

- Prosjektplan for 2. prosjekt på plan for forvaltningsrevisjon, *Trygt og godt skolemiljø*, ble behandlet av KU i møte 08.11.24 og 07.02.25, og rapport blir fremlagt for KU i møte den 19.09.2025.
- Bystyret vedtok i møte 06.02.2025 å be KU gjennomføre en eierskapskontroll/forvaltningsrevisjon av Bjorstaddalen Næring AS (senere endret til Bjorstaddalen Avfallsanlegg AS). Dette var et oppdrag utenom vedtatt plan. I møte 07.02.2025 behandlet KU saken og bestilte en prosjektplan i tråd med bystyrets vedtak. Prosjektplanen ble behandlet og vedtatt i et ekstraordinært KU-møte den 21.02.2025. Rapport ble behandlet av KU den 06.06.2025 og av Bystyret den 19.06.2025.
- I sak 11/25, 06.02.2025 vedtok bystyret å be kontrollutvalget om å gjennomføre en forvaltningsrevisjon av administrasjonens oppfølging av sakskomplekset rundt etablering av bemannet botilbud i Sandviksvegen, jfr. 127/21 m.m. KU fikk melding om vedtaket 03.03.2025. Dette var et oppdrag utenom vedtatt plan. Leder og sekretær henvendte seg til revisjon, og KU behandlet prosjektplan 30.04.2025. Rapport blir lagt fram for kontrollutvalget i møte 19.09.2025.
- Som følge av bystyrets bestilling om Sandviksvegen, vedtok KU i møte 30.04.2025 å løfte opp til 3. plass og igangsette forvaltningsprosjekt nr. 10 (Bolisosialt arbeid) med levering ved årsskiftet 2025/2026.

Det bemerkes at det er vedtatt 11 forvaltningsrevisjoner/eierskapskontroller på planen for perioden 2024-2027. Det blir alltid satt opp flere prosjekter i planen enn det i utgangspunktet er timer/midler til. Planen gjelder for en fireårsperiode, og det skjer som regel endringer som gjør at ikke alle prosjektene er aktuelle å gjennomføre. Det kan f.eks. være tilsyn fra statlige myndigheter, eller at risikoforholdene har endret seg, slik at det blir hensiktsmessig å avlyse eller utsette noen oppdrag til neste planperiode.

Det at bystyret har bedt om 2 forvaltningsrevisjoner i 2025 utenom den vedtatte planen, vil medføre at flere av de prosjektene må utsettes til neste planperiode eller måtte utgå.

Forslag til vedtak: Kontrollutvalgets status for 1. halvår 2025 for arbeidet med forvaltnings- og eierskapskontroll for perioden 2024-2027 oversendes bystyret til orientering.

Skien, den 20. august 2025

Torhild Jensen
leder

Anne Torunn Berge
sekretær

Skien kommune
KONTROLLUTVALGET

Sak 45/25: UAVHENGIG REVISORS ATTESTASJONS-
 UTTALELSE - FORENKLET ETTERLEVELSE
 AV ØKONOMIFORVALTNINGEN -
 ATTESTANTENS ROLLE.

KONTROLLUTVALGET

UAVHENGIG REVISORS ATTESTASJONSUTTAELSE - FORENKLET ETTERLEVELSE AV ØKONOMIFORVALTNINGEN – ATTESTANTENS ROLLE.

Regnskapsrevisor er gitt en ny oppgave i KommuneLoven § 24-9 om å se etter at kommunens økonomiforvaltning i hovedsak foregår i samsvar med bestemmelser og vedtak. Formålet med forenklet etterlevelseskontroll er å legge til rette for jevnlig kontroll av økonomiforvaltningen som kan bidra til å forebygge og avdekke vesentlige feil og mangler i økonomiforvaltningen.

Revisor skal senest 30. juni avgi en skriftlig uttalelse om resultatet av kontrollen (ISAE 3000). Uttalelsen avgis til kontrollutvalget, med kopi til kommunedirektøren.

Revisor skal gi skriftlig melding til kontrollutvalget hvis det avdekkes feil eller mangler som er listet opp i KommuneLovens § 24-7.

For 2024 har revisjon valgt følgende områder:

Attestantens rolle som ledd i internkontrollen.

./.

Fra revisjon er det mottatt en uttalelse, datert 24.06.2025, som følger vedlagt.

Som det fremgår av uttalelsen konkluderer revisor med, basert på de utførte handlinger og innhentede bevis, at de ikke er blitt oppmerksomme på noe som gir de grunn til å tro at Skien kommune ikke i det alt vesentlige har etterlevd skriftlig reglementet som gjelder for attestasjon av inngående fakturaer.

Forslag til vedtak: Kontrollutvalget tar til orientering revisors attestasjonsuttalelse om etterlevelse av bestemmelser og vedtak for økonomiforvaltningen.

Skien, den 10. september 2025

Anne Torunn Berge
sekretær for kontrollutvalget

MOTTATT

24 JUNI 2025

Til kontrollutvalget i Skien kommune

Prosjektnr.: 4003100/2024

Uavhengig revisors attestasjonsuttalelse – Forenklet etterlevelse av økonomiforvaltningen – Attestantens rolle

Vi har utført et attestasjonsoppdrag som skal gi moderat sikkerhet, i forbindelse med Skien kommunes etterlevelse av bestemmelser og vedtak for økonomiforvaltningen på følgende områder:

Attestantens rolle som ledd i internkontrollen.

Vi har utarbeidet følgende problemstillinger:

1. Hva slags retningslinjer og rutiner har Skien kommune for attestasjon?
2. Hva kontrollerer attestanten og følger attestanten retningslinjene?
3. Hva slags opplæring har attestanten fått for å utøve rollen?

Kontrollen gjelder for regnskapsåret 2024.

Ledelsens ansvar for etterlevelse av bestemmelser og vedtak for økonomiforvaltningen

Kommunedirektøren er ansvarlig for å etablere administrative rutiner som sørger for at økonomiforvaltningen utøves i tråd med bestemmelser og vedtak, og at økonomiforvaltningen er gjenstand for betryggende kontroll.

Vår uavhengighet og kvalitetskontroll

Vi har utført oppdraget i samsvar med etiske retningslinjer for revisjonsselskapet, som inneholder uavhengighetskrav og andre krav basert på grunnleggende prinsipper om integritet, objektivitet, faglig kompetanse og tilbørlig aktsomhet, fortrolighet og profesjonell opptreden.

I samsvar med internasjonal standard for kvalitetsstyring *ISQM 1 Kvalitetsstyring for revisjonsforetak som utfører revisjon og forenklet revisorkontroll av regnskaper, eller andre attestasjonsoppdrag eller beslektede tjenester* har Vestfold og Telemark revisjon IKS et tilstrekkelig kvalitetskontrollsystem, herunder dokumenterte retningslinjer og rutiner for etterlevelse av etiske krav, faglige standarder og krav i gjeldende lovgivning og annen regulering.

Våre oppgaver og plikter

Vår oppgave er å avgi en uttalelse om etterlevelse av bestemmelser og vedtak for økonomiforvaltningen på grunnlag av bevisene vi har hentet inn. Vi har utført vårt attestasjonsoppdrag med moderat sikkerhet i samsvar med kommunelovens regler og *RSK 301 Forenklet etterlevelseskontroll med økonomiforvaltningen*. Standarden krever at vi planlegger og gjennomfører oppdraget for å oppnå moderat sikkerhet for hvorvidt det foreligger vesentlige feil eller mangler ved etterlevelse av bestemmelser og vedtak i kommunens økonomiforvaltning på det området vi har foretatt forenklet etterlevelseskontroll. Vi baserer oppgaven på en risiko- og vesentlighetsvurdering som er lagt frem for kontrollutvalget.

Utføring av et attestasjonsoppdrag som skal gi moderat sikkerhet i henhold til RSK 301, innebærer å utføre handlinger for å innhente bevis for at bestemmelser og vedtak for økonomiforvaltningen etterleves. Typen, tidspunktet for og omfanget av de valgte handlingene er gjenstand for revisors skjønn. Moderat sikkerhet har klart lavere sikkerhetsgrad enn betryggende sikkerhet, og vi gir derfor ikke uttrykk for samme nivå av sikkerhet som i en revisjonsberetning.

Vi mener at vi har innhentet tilstrekkelig og hensiktsmessig bevis som grunnlag for vår konklusjon

Konklusjon

Basert på de utførte handlingene og innhentede bevis er vi ikke blitt oppmerksomme på noe som gir oss grunn til å tro at Skien kommune ikke i det alt vesentlige har etterlevd skriftlig reglementet som gjelder for attestasjon av inngående fakturaer.

Denne uttalelsen er utelukkende utarbeidet for å gi kontrollutvalget et bedre grunnlag for å ivareta sitt påse-ansvar med økonomiforvaltningen og til Skien kommunes informasjon, og er ikke nødvendigvis egnet til andre formål.

Skien
Vestfold og Telemark revisjon IKS

Inger Lise Døvre
Oppdragsansvarlig / statsautorisert revisor
(elektronisk signert)

Kopi: Kommunedirektør og leder for regnskap og innfordring

PENNEO

Signaturene i dette dokumentet er juridisk bindende. Dokument signert med "Penneo™ - sikker digital signatur". De signerende parter sin identitet er registrert, og er listet nedenfor.

"Med min signatur bekrefter jeg alle datoer og innholdet i dette dokument."

Døvle, Inger Lise

Oppdragsansvarlig revisor/ statsautorisert revisor

På vegne av: Vestfold og Telemark revisjon IKS

Serienummer: no_bankid:9578-5995-4-55727

IP: 81.167.xxx.xxx

2025-06-24 09:02:51 UTC

Dette dokumentet er signert digitalt via [Penneo.com](https://penneo.com). De signerte dataene er validert ved hjelp av den matematiske hashverdien av det originale dokumentet. All kryptografisk bevisføring er innebygd i denne PDF-en for fremtidig validering.

Dette dokumentet er forseglet med et kvalifisert elektronisk segl. For mer informasjon om Penneos kvalifiserte tillitsjenester, se <https://euti.penneo.com>.

Slik kan du bekrefte at dokumentet er originalt

Når du åpner dokumentet i Adobe Reader, kan du se at det er sertifisert av **Penneo A/S**. Dette beviser at innholdet i dokumentet ikke har blitt endret siden tidspunktet for signeringen. Bevis for de individuelle signatørenes digitale signaturer er vedlagt dokumentet.

Du kan bekrefte de kryptografiske bevisene ved hjelp av Penneos validator, <https://penneo.com/validator>, eller andre valideringsverktøy for digitale signaturer.

Skien kommune
KONTROLLUTVALGET

Sak 46/25: REVISJONSPLAN REGNSKAPSÅRET 2025 OG
RISIKO- OG VESENTLIGHETSVURDERING FOR
FORENKLET ETTERLEVELSESKONTROLL.

KONTROLLUTVALGET

REVISJONSPLAN REGNSKAPSÅRET 2025 OG RISIKO- OG VESENTLIGHETSVURDERING FOR FORENKLET ETTERLEVELSESKONTROLL.

./.

Vedlagt følger *Revisjonsplan Skien kommune Regnskapsåret 2025*.

Revisjonen vil presentere planen i møtet og svare på eventuelle spørsmål.

Revisjonsplan for regnskapsrevisjon 2024:

Kontrollutvalget skal ifølge kommuneloven § 23-2 1. ledd bokstav a, påse at kommunens regnskap blir revidert på en betryggende måte. Kontrollutvalgets oppgaver ved regnskapsrevisjon er utdypet i egen forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 3.

Det følger av § 3 at kontrollutvalget skal holde seg løpende orientert om revisjonsarbeidet og blant annet påse at:

- a) Kommunens eller fylkeskommunens årsregnskaper blir revidert på en betryggende måte
- b) Regnskapsrevisjonen utføres i samsvar med lov, forskrift og kontrollutvalgets instruks og avtaler med revisor.

Regnskapsrevisjonens innhold og revisors plikter ved utførelsen av regnskapsrevisjonen er nærmere omtalt i kommunelovens § 24-5 og 24-6.

Orientering om revisjonsplan og revisjonens risikovurdering er et viktig ledd i kontrollutvalgets arbeid med å følge opp påseansvaret i forhold til regnskapsrevisor og behandles derfor årlig i kontrollutvalget.

Revisjonen utarbeider hvert år en revisjonsplan og plan med utgangspunkt i risiko- og vesentlighetsvurdering.

I vedlagte dokument beskrives formålet med regnskapsrevisjonen, revisjonsplan, risikovurderinger, fokusområder, tidsplan og leveranser og revisjonsteamet.

Formålet med kontrollutvalgets behandling av revisjonsplan er primært å ivareta kontrollutvalgets påseansvar i forhold til regnskapsrevisor. Regnskapsrevisor har et selvstendig og faglig ansvar for regnskapsrevisjonen, hvordan denne innrettes og at hverken sekretær eller kontrollutvalget har ansvar for å kvalitetssikre revisors arbeid. Det er likevel viktig med en god dialog med regnskapsrevisor og at kontrollutvalget benytter anledningen til å stille spørsmål til revisjonen.

Kontrollutvalget kan ha nyttige innspill til revisor, og det er viktig for kontrollutvalget å forstå hvilke oppgaver regnskapsrevisor utfører i forbindelse med regnskapsrevisjonen.

Risiko- og vesentlighetsvurdering for forenklet etterlevelseskontroll 2025:

Regnskapsrevisor er ifølge kommunelovens § 24-9 hvert år pålagt å utføre forenklet etterlevelseskontroll med kommunens økonomiforvaltning.

Revisor skal basere oppgaven på en risiko- og vesentlighetsvurdering, som skal legges fram for kontrollutvalget.

I vedlagte dokument, kapittel 5, finner en risiko- og vesentlighetsvurderingen for neste års forenklet etterlevelseskontroll.

Revisjon har frist på seg til 30. juni 2025, med å gi en skriftlig uttalelse om resultatene fra den forenkla etterlevelseskontrollen, hvor kontrollutvalget vil få revisjonen sine funn til behandling.

I møte med kommunens administrasjon i slutten av august fikk revisjon innspill om at de ønsket en annen forenklet etterlevelseskontroll (FEK) enn det som var foreslått. Det ønskede området/temaet er:

Justeringsavtaler i kommunen

Revisjon ønsker å etterleve kommunens innspill og vil komme tilbake til problemstillinger og avgrensninger i egne foiler i møtet.

Oppgaven med forenklet etterlevelseskontroll utføres av kommunens regnskapsrevisor. Regnskapsrevisor står faglig ansvarlig for gjennomføringen og velger, basert på egen utført risiko- og vesentlighetsvurdering, område for kontroll.

Oppgaven med forenklet etterlevelseskontroll ligger i prinsippet utenfor regnskapsrevisors oppgave med gjennomføring av regnskapsrevisjon og avleggelse av revisjonsberetning. Dette er uttrykt både i forbindelse med forarbeider til kommuneloven, og i uttalelser fra departementet.

Arbeidet med forenklet etterlevelseskontroll er et viktig bidrag til kontrollutvalgets arbeid med å følge opp sitt ansvar etter kommunelovens § 23-2 1. ledd bokstav b «Kontrollutvalget skal påse at det føres kontroll med at den økonomiske forvaltningen foregår i samsvar med gjeldende bestemmelser og vedtak».

Dette ansvaret kan kontrollutvalget dels ivareta gjennom å følge opp revisors arbeid med forenklet etterlevelseskontroll med økonomiforvaltningen. Det er derfor viktig at kontrollutvalget benytter anledningen til å stille regnskapsrevisor spørsmål og kommer med eventuelle innspill til risiko- og vesentlighetsvurderingen i møtet.

Forslag til vedtak: Kontrollutvalget tar til orientering:

- Revisjonsplan for regnskapsrevisjon 2025.
- Revisjonens risiko- og sikkerhetsvurdering for forenklet etterlevelseskontroll.

Skien, den 8. september 2025

Anne Torunn Berge
sekretær for kontrollutvalget

Skien kommune

KONTROLLUTVALGET

Sak 47/25: MØTE- OG ARBEIDSPLAN 2026.

KONTROLLUTVALGET

MØTE- OG ARBEIDSPLAN 2026.

./.

Vedlagt følger forslag til møte- og arbeidsplan for 2026.

Foreslåtte møtedatoer og møtetidspunkter er:

Fredag 6. februar	kl. 09:00 – 13:00	
Fredag 20. mars	kl. 09:00 – 13:00	
Onsdag 29. april	kl. 09:00 – 14:00	(Merk. onsdag, ikke fredag)
Fredag 12. juni	kl. 09:00 – 13:00	
Fredag 18. september	kl. 09:00 – 13:00	
Fredag 30. oktober	kl. 09:00 – 13:00	
Fredag 4. desember	kl. 09:00 – 13:00	

Det tas forbehold om at det foreligger saker til behandling. Dersom det ikke foreligger saker til behandling, avlyses møtet.

Møtene avholdes i formannskapssalen i Rådhuset, og møtene streames.

NKRF's Kontrollutvalgskonferanse arrangeres 28. og 29. januar 2026. Tidligere praksis har vært deltagelse på den konferansen hvert annet år. Vi deltok ikke i 2025 og vi foreslår at vi deltar i 2026.

Forslag til vedtak: Det fremlagte forslag til møte- og arbeidsplan for 2026 for Kontrollutvalget godkjennes.

Skien, den 10. september 2025

Torhild Jensen
kontrollutvalgets leder

Anne Torunn Berge
sekretær

SKIEN KOMMUNE

Kontrollutvalgets møte- og arbeidsplan for 2026

Forslag

Oppgaver/møtedatoer:		6/2	20/3	29/4	12/6	18/9	30/10	4/12	Merknad:
		Fredag	Fredag	Onsdag	Fredag	Fredag	Fredag	Fredag	
1. Spesielle oppgaver									
1.1	Plan for forvaltningsrev.								Når aktuelt
1.2	Revisjonsprosjekter								Når aktuelt
1.3	Plan for selskapskontroll								Når aktuelt
1.4	Eventuelle granskninger								Når aktuelt
2. Intern kontroll og budsjettoppfølging									
2.1	Samtale med fagsjefer								Når aktuelt
2.2	Samtale med økonomiansvarlige								
2.3	Oppfølging av komm. økonomistyring m.v.								Når aktuelt
3. Regnskap til uttalelse									
3.1	Regnskap(er) for kommunens KF								
3.2	Kommunens regnskap								
4. Oppfølging av revisjonens arbeid									
4.1	Revisjonsmerknader								Når aktuelt
4.2	Muntlig rapportering om revisjonens arbeid								
4.3	Spesielle revisjonsrapp.								Når aktuelt
5. KU's andre oppgaver									
5.1	Utarbeiding av møteplan for neste år								
5.2	Budsjett for Kontrollutvalget								
5.3	Evnt. andre rapporter til bystyret								Når aktuelt
5.4	Møte med ordfører, rådmann, revisjonen								Når aktuelt
5.5	Andre aktuelle saker								Når aktuelt
5.6	Årsrapport til bystyret								
5.7	Halvårsrapport til bystyret over kontrollutvalgets arbeid								
6. Opplæring/møter									
6.1	Opplæring								Når aktuelt
6.2	Møte med andre kontrollutvalg								Når aktuelt
6.3	Egen evaluering/info utad (pressekonf. bystyret)								Når aktuelt
7. Faste møtesaker									
7.1	Godkjenning av innkallingen								
7.2	Innkomne skriv								
7.3	Eventuelt								
7.4	Saker til neste møte								
7.5	Godkjenning av dagens protokoll								

NKRF's Kontrollutvalgskonferanse avholdes onsdag 28. og torsdag 29. januar 2026 på Gardermoen
Vi pleier delta hvert annet år, og planlegger for deltakelse i 2026. Avreise fra Skien tirsdag ca. kl. 17:00.

Skien kommune
KONTROLLUTVALGET

Sak 48/25: BUDSJETT 2026 FOR KONTROLLUTVALGET.

KONTROLLUTVALGET

BUDSJETT 2026 FOR KONTROLLUTVALGET.

Kontrollutvalget i Skien kommune er opprettet av bystyret for å utøve tilsyn med forvaltningen, selskaper og revisjon av kommunen. Forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 2 fastsetter at utvalget selv utarbeider budsjett for kontroll- og tilsynsarbeidet i kommunen.

Kontrollutvalgets forslag til budsjetttramme for kontroll- og revisjonsarbeid skal følge formannskapets innstilling til bystyret (forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 2).

Det forutsettes at bystyret tildeler kontrollutvalget egne midler for sin virksomhet.

Kontrollutvalgets oppgaver er fastlagt i kommuneloven og forskrift om kontrollutvalg og revisjon.

Tilsyn med forvaltningen.

Kommuneloven fastsetter kommunestyrets tilsynsansvar i § 22-1. Tilsynsoppgaven er delegert til Kontrollutvalget, § 23-1. Kommunestyret velger selv et kontrollutvalg til å forestå det løpende tilsyn med den kommunale forvaltning på sine vegne.

Tilsyn med revisjon.

I tillegg til å føre tilsyn med forvaltningen skal kontrollutvalget påse at kommunens regnskaper blir revidert på en betryggende måte.

Forvaltningsrevisjon.

Kontrollutvalget skal videre påse at det føres kontroll med at den økonomiske forvaltning foregår i samsvar med gjeldende bestemmelser og vedtak, og at det blir gjennomført systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets vedtak og forutsetninger, jf. kommuneloven § 23-2 bokstav c).

Kontrollutvalget skal minst en gang i valgperioden utarbeide en plan for forvaltningsrevisjon, jf. kommuneloven § 23-3. Planen skal bygge på en risiko- og vesentlighetsvurdering av kommunens virksomhet og virksomheten i kommunens selskaper. Planen skal vedtas av bystyret.

Eierskapskontroll.

Kontrollutvalget skal videre påse at det føres kontroll med forvaltningen av kommunens eierinteresser i selskaper m.v.

Kontrollutvalget skal minst en gang i valgperioden utarbeide en plan for hvilke eierskapskontroller som skal utføres, jf. kommuneloven § 23-4. Planen skal baseres på en risiko- og vesentlighetsvurdering av kommunens og fylkeskommunens eierskap. Planen skal vedtas av bystyret.

Siste plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll ble vedtatt i bystyret 07.03.2024 og gjelder for perioden 2024-2027.

Ekstraordinære forhold.

Dersom det i løpet av året skulle oppstå/komme uforutsette oppgaver som vil kreve ekstra ressurser, vil Kontrollutvalget komme tilbake til bystyret med anmodning om tilleggsbevilgninger.

Budsjett 2026.

Det er fremmet sak for styret i Vestfold og Telemark revisjon IKS, som avholder styremøte den 05.09.2024, om Skien kommunes andel til Vestfold og Telemark revisjon. Vi har fått opplyst fra revisjon at det foreslås å justere driftstilskuddet fra Skien kommune for 2026 med 3,4% i tråd med forventet kommunal deflator.

For Skien betyr det et driftstilskudd på kr. 3.195.000,- for 2026. For 2025 var tilsvarende beløp budsjettet til kr. 3.120.00,-, mens det etter behandling i representantskapsmøtet for Vestfold og Telemark revisjon IKS ble fastsatt til kr. 3.089.900,-.

Beløpet fordeles av Vestfold og Telemark revisjon IKS på følgende måte etter erfaringstall:

<i>Regnskapsrevisjon</i>	<i>kr.</i>	<i>1 050 000,-</i>
<i>Forvaltningsrevisjon, eierskapskontroll, risiko- og vesentlighetsvurdering</i>	<i>kr.</i>	<i>1 578 000,-</i>
<i>Andre tjenester, herunder attestasjoner, forenklet etterlevelseskontroll, deltagelse og forberedelser til kontrollutvalget og bystyret m.m.</i>	<i>kr.</i>	<i>567 000,-</i>
<i>Sum</i>	<i>kr.</i>	<i>3 195 000,-</i>

Det årlige beløpet til revisjon er da med forbehold om vedtak representantskapsmøtet i høsten 2025.

Det er i budsjettet lagt opp til 1.200 timer til forvaltningsrevisjon/eierskapskontroll.

I tillegg til ovennevnte er budsjettet for 2026 satt opp med budsjettmidler for sekretær, kurs, reiser og møtekostnader.

Godtgjøringer i henhold til vedtatte satser for utvalgets medlemmer dekkes over samlepost for politisk virksomhet i Skien kommune.

For budsjettet for 2026 foreslås en total budsjetttramme for revisjon, tilsyn og kontroll på totalt kr. 3.520.000,-:

	Budsjett 2026	Budsjett 2025
Drift av kontrollutvalget, kurs, opplæring, reiser og møter	kr. 165.000,-	kr. 165.000,-
Sekretærtjeneste	kr. 160.000,-	kr. 160.000,-
Revisjonstjenester	kr. 3.195.000,-	kr. 3 089 900,-
Sum totalt	kr. 3.520.000,-	kr. 3.414.900,-

Kjøp av eksterne tjenester forutsettes dekket av tilleggsbevilgninger fra Bystyret.

Forslag til vedtak: Kontrollutvalget anbefaler følgende budsjett for sin aktivitet i 2026:

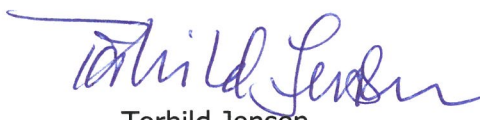
Drift av Kontrollutvalget	kr.	165 000,-
Sekretærtjeneste	«	160 000,-
Revisjonstjenester	«	<u>3 195 000,-</u>
Totalt	kr.	<u>3 520 000,-</u>

Godtgjøring i henhold til vedtatte satser for utvalgets medlemmer dekkes over samlepost for politisk virksomhet i Skien kommune.

Kontrollutvalget ber om at budsjettforslaget innarbeides i forslag til budsjett for 2026 og at vedtaket følger som trykt vedlegg til budsjettsaken.

Dersom det i løpet av året skulle oppstå/komme uforutsette oppgaver (for eksempel granskinger eller oppgaver fra bystyret) som vil kreve ekstra ressurser, vil Kontrollutvalget komme tilbake til bystyret med anmodning om tilleggsbevilgninger.

Skien, den 8. september 2025

Torhild Jensen
leder

Anne Torunn Berge
sekretær for kontrollutvalget

Til Skien kommune
v/ kontrollutvalget

Referanse: 1000/2025

UTSKRIFT AV SAK 35/25 - BUDSJETT 2026 FRA STYREMØTE I VESTFOLD OG TELEMARK REVISJON 26.08.25

Skien kommunes andel til Vestfold og Telemark revisjon beløper seg til kr 3 195 000 for 2026.

Beløpet fordeles på følgende måte etter erfaringstall:

Regnskapsrevisjon	1 050 000
Forvaltningsrevisjon, eierskapskontroll, risiko- og vesentlighetsvurdering	1 578 000
Andre tjenester, herunder attestasjoner, forenklet etterlevelseskontroll, deltagelse og forberedelse til møter i kontrollutvalget og kommunestyre m.m.	567 000
Sum	3 195 000

Driftstilskudd for 2026 er foreslått justert med 3,4 % i tråd med forventet kommunal deflator. Det tas forbehold om vesentlige endringer i forventet kommunal deflator for 2026. Driftsbudsjettet er stramt og nøkternt. Gode leveranser, tilgjengelighet og nærhet til kommunene og fylkeskommunene vil fortsatt være fokus fremover.

I budsjettet for 2026 er det lagt opp til 1 200 timer forvaltningsrevisjon/eierskapskontroll. Oppgitt timetall for forvaltningsrevisjon/eierskapskontroll er det årlige gjennomsnittet vi leverer for valgperioden på 4 år.

Det tas forbehold om at representantskapet for VTR vedtar fremlagt budsjett for 2026. Budsjettet blir behandlet i representantskapet høsten 2025.

Horten, 04.09.2025
Vestfold og Telemark revisjon IKS

Linn Therese Bekken
Daglig leder

Skien kommune

KONTROLLUTVALGET

Sak 49/25: KONTROLLUTVALGSSAKER 2025 - OVERSIKT
OG STATUS.

Skien kommune, Kontrollutvalget

Status - Kontrollutvalgssakene 2025

Møte:	Saksnr.:	Sak:	Vedtak:	Sendes/ behandles:	Behandlet:	Oppfølging:	Ferdig:
7. februar 2025	1	Godkjenning av innkallingen.	Innkallingen ble enstemmig godkjent.				JA
	2	Oppfølging av sak 72/24 Eventuelt; Forespørsel til administrasjonen: Prinsipielle spørsmål vedrørende kommunens finansreglement og menneskerettighetsbrudd.	Økonomisjefen, som skulle presentere finansreglementet, var blitt syk og saken ble utsatt.				JA
	3	Forvaltningsrevisjonsrapport - Klimaarbeid - organisering, mål og tiltak - tilbakemelding fra administrasjonen.	Kontrollutvalget tar til orientering administrasjonens svar på hvordan anbefalingene er fulgt opp. Saksutredning og svarbrevet oversendes bystyret til orientering.	13.02.2025: Vedtaket oversendt bystyret.			JA
	4	Forvaltningsrevisjonsprosjekt om skolemiljø og arbeid mot vold og trusler - ytterligere tilbakemelding på prosjektplan.	Kontrollutvalget vedtok å innlemme SFO i forvaltningsrapporten.				JA
	5	Bestilling av prosjektplan - neste forvaltnings-revisjonsprosjekt.	Bystyret vedtok i møte 06.02.2025 å be kontrollutvalget gjennomføre en selskapskontroll/forvaltningsrevisjon av selskapet Bjordstaddalen Næring AS. Vedtak: Det bestilles en prosjektplan for selskapskontroll/forvaltningsrapport i selskapet Bjordstaddalen Næring AS. En prosjektplan bes fremlagt i et ekstra kontrollutvalgsmøte den 21.02.2025.				JA
	6	Endring av budsjettert beløp til revisjonstjenester for 2025.	Kontrollutvalget tar til orientering nytt budsjettbrev for 2025.				JA
	7.	Revisors orientering,	Revisors orientering tas til orientering.				JA

Status - Kontrollutvalgssakene 2025

Møte:	Saksnr.:	Sak:	Vedtak:	Sendes/ behandles:	Behandlet:	Oppfølging:	Ferdig:
21. februar 2025	8.	Årsmelding 2024 fra kontrollutvalget.	Årsmeldingen 2024 fra kontrollutvalget i Skien kommune oversendes bystyret til orientering.	13.02.2025: Vedtaket oversendt bystyret.			JA
	9.	Kontrollutvalgssaker 2024 - oversikt og status	Oversikten tas til orientering.				JA
	10.	Eventuelt.	Jennie Johnsen forespurte om kontrollutvalget kunne være med å bruke tid på digitalisering og beredskap. Det ble vedtatt å invitere de som har ansvaret for kommunens risiko- og sårbarhetsanalyse.				JA
	11.	Saker til neste møte - 14.03.2025.	Det er vedtatt berammet et møte 21.02.2025 og møtet 14.03.2025 avlyses dersom det ikke dukker opp nye saker.				JA
21. februar 2025	12.	Godkjenning av dagens protokoll.	Protokollen ble gjennomgått, godkjent og undertegnet.				JA
	13.	Godkjenning av innkallingen.	Innkallingen ble enstemmig godkjent.				JA
	14.	Utsatt sak: Oppfølging av sak 72/24 Eventuelt; Forespørsel til administrasjonen: Prinsipielle spørsmål vedrørende kommunens finansreglement og menneskerettsbrudd.	Kontrollutvalget tar til orientering økonomisjefens redegjørelse.				JA
	15.	Prosjektplan - eierskapskontroll/forvaltningsrevisjon - Bjordstaddalen.	Kontrollutvalget slutter seg til den fremlagte prosjektplan, med de endringer og kommentarer som fremkom i møtet.				JA
	15.	Eventuelt.	Det forelå ingen saker til behandling under eventuelt.				JA
	16.	Revisors orientering	Kontrollutvalget tar til orientering revisors orientering.				JA

Status - Kontrollutvalgssakene 2025

Møte:	Saksnr.:	Sak:	Vedtak:	Sendes/ behandles:	Behandlet:	Oppfølging:	Ferdig:
30. april 2025	17.	Godkjenning av dagens protokoll.	Oversikten tas til orientering.				JA
	18.	Godkjenning av innkallingen.	Innkallingen ble enstemmig godkjent.				JA
	19.	Oppsummering regnskaps-revisjon - Skien kommune inkl. kommunalt foretak - regnskapsåret 2024.	Kontrollutvalget tar til orientering presentasjonen Oppsummering regnskaps-revisjon Skien kommune inkl. kommunalt foretak - regnskapsåret 2024.				JA
	20.	Årsregnskap 2024 for Skien Fritidspark KF	Kontrollutvalgets uttalelse til bystyret: Kontrollutvalget har behandlet årsregnskap 2024 for Skien Fritidspark KF. Årsregnskapet (drift) viser et netto driftsresultat på kr.2.945.429,-. Investeringsregnskapet er avsluttet i balanse (kr. 0,-.). Bystyret må dekke inn tidligere års merforbruk i driftsregnskapet på kr. 1.245.533,- jfr. KL§ 14-12. 2. ledd. I tillegg bes det om en inndekning av tidligere års udekkede beløp i investeringer på kr.124.631,-. Utvalget baserer sin behandling på revisjonens arbeid, revisjonsberetningen og revisjonens oppsummering. Kontrollutvalget slutter seg til revisors bemerkning om at mellomværende med Skien kommune på 10 mill. kroner bør formaliseres med utlånsavtale og nedbetalingsplan eller gjennomføre vedtak om omgjøring av mellomværende til tilskudd. Den anbefales at regnskapet for Skien Fritidspark KF godkjennes.	05.05.2025: Vedtaket oversendt bystyret.			JA

Status - Kontrollutvalgssakene 2025

Møte:	Saksnr.:	Sak:	Vedtak:	Sendes/ behandles:	Behandlet:	Oppfølging:	Ferdig:
	21.	Årsregnskap 2024 for Skien kommune	Kontrollutvalgets uttalelse til bystyret: Kontrollutvalget har behandlet Skien kommunes årsregnskap og årsmelding for 2024. Regnskapet viser et negativt netto driftsresultat på kr. 106.440.000,- i kommunekassen og et negativt nettom driftsresultat i det konsoliderte regnskapet på kr. 103.515.000,-. Regnskapene er avlagt i balanse i tråd med kommuneloven/budsjett- og regnskapsforskrift. Utvalget baserer sin behandling på revisjonens arbeid, revisjons-beretningen og revisjonens presentasjon av regnskapsrevisjon for 2024. Det anbefales at regnskapet godkjennes.	05.05.2025: Vedtaket oversendt bystyret.			JA
	22.	Prosjektplan - forvaltningsrevisjon om bystyrets vedtak om Sandviksvegen 3 og om boligsosialt arbeid.	Det bestilles en forvaltningsrapport om hvordan administrasjonen har fulgt opp bystyrets vedtak i denne saken, med levering til kontrollutvalget i september 2025. Kontrollutvalget vedtok videre å løfte og igangsette forvaltningsprosjekt nr. 10 Boligsosialt arbeid (rykker opp som prosjekt nr. 3) med levering årsskiftet 2025/2026.				JA
	23.	Henvendelse fra Ruben Kaasa: Har saksbehandler i planavdelingen/kommunedirektør/ordfører fulgt forvaltningsloven og plan- og bygningsloven i forbindelse med prosjekt Google overfor bystyret i Skien ??	Kontrollutvalget ber kommunedirektøren komme med hjelp til å belyse innspillene fra Ruben Kaasa. Det tas sikte på at en slik tilbakemelding kan gis i møtet i september 2025.				JA
	24.	Eierskapskontroll i Skien kommune - eierstyring og styrevalg - tilbakemelding fra Skien kommune.	Kontrollutvalget tar til orientering Skien kommunes svar på hvordan anbefalingene er fulgt opp. Saksutredning og svarbrevet oversendes bystyret til orientering.	05.05.2025: Vedtaket oversendt bystyret.			JA
	25.	FKT/NKRF - Høring om anbefaling for god skikk og praksis om virksomhets-besøk.	Kontrollutvalget i Skien kommune slutter seg til anbefalingene for god skikk og praksis om virksomhetsbesøk.	05.05.2025: Vedtaket oversendt bystyret.			JA

Status - Kontrollutvalgssakene 2025

Møte:	Saksnr.:	Sak:	Vedtak:	Sendes/ behandles:	Behandlet:	Oppfølging:	Ferdig:
6. juni 2025	26.	Kontrollutvalgssaker 2025 - oversikt og status	Oversikten tas til orientering.				JA
	27.	Eventuelt.	Jennie Johnsen viset til en sak hun kjente til, hvor en person hadde gått på sosialtønad siden 2017. Vedtak: Leder av NAV inviteres til å gi utvalget en generell orientering om hvordan arbeidet med disse klientene behandles i forhold til lover og regler.				JA
	28.	Saker til neste møte - 06.06.2025.	Vedtak: - Informasjon om kommunens risiko- og sårbarhetsanalyse. - Erienskapskontroll/forvaltningsrevisjon - Bjordstaddalen. - Revisors orientering. - Kontrollutvalgssaker 2025 - oversikt og status. - Innkomne skriv. - Eventuelt. - Saker til neste møte. - Godkjenning av protokoll fra dagens møte.				JA
	29.	Godkjenning av dagens protokoll.	Protokollen ble gjennomgått, godkjent og undertegnet.				JA
	30.	Godkjenning av innkallingen.	Innkallingen ble enstemmig godkjent.				JA
	31.	Kommunens risiko- og sårbarhetsanalyse - informasjon til kontrollutvalget	Kontrollutvalget takker administrasjonen for orienteringen.				JA
	32.	Hvordan behandles klienter som blir gående over lang tid på sosialtønad i forhold til lover og regler.	Kontrollutvalget takker NAV-leder for orienteringen.				JA
	33.	Rapport - Bjordstaddalen Avfallsanlegg AS - eierskapskontroll og forvaltningsrevisjon	Kontrollutvalget slutter seg til den konklusjon revisjon har kommet frem til og oversender rapporten til bystyret. Kontrollutvalget forutsetter at bystyret i sin behandling av rapporten, ser de påpekte kritikkverdige forholdene opp mot ny vedtatt eierskapsmelding, og ber om en tilbakemelding innen 1. desember 2025.	06.06.2025: Vedtaket oversendt bystyret.			
	34.	Revisors orientering.	Revisors orientering tas til orientering.				JA
	35.	Kontrollutvalgssaker 2025 - oversikt og status.	Oversikten tas til orientering.				JA

Status - Kontrollutvalgssakene 2025

Møte:	Saksnr.:	Sak:	Vedtak:	Sendes/ behandles:	Behandlet:	Oppfølging:	Ferdig:
	36.	Tilbakemelding fra administrasjonen - sak 23/25 til kontrollutvalget - henvendelse fra Ruben Kaasa: Har saksbehandler i planavdelingen/kommune-direktør/ordfører fulgt forvaltningsloven og plan- og bygningsloven i forbindelse med prosjekt Google overfor bystyret i Skien??	Kontrollutvalget takker administrasjonen for orienteringen og tar den til etterretning.				JA
	37.	Evetuelt	Det forelå ingen saker til behandling under eventuelt.				JA
	38.	Saker til neste møte - 17.09.2025	Vedtak: - Tilbakemelding på forvaltningsrevisjonsrapport om "Bemannning og sykefravær i Helse og Velferd. - Forvaltningsrevisjonsrapport: Skolemiljø og arbeid mot vold og trusler". - Budsjett for 2025 for Kontrollutvalget. - Revisors orientering. - Kontrollutvalgssaker 2025 - oversikt og status. - Innkomne skriv. - Eventuelt. - Saker til neste møte. - Godkjenning av dagens protokoll.				JA
	39.	Godkjenning av protokoll fra dagens møte.	Protokollen ble gjennomgått, godkjent og undertegnet.				JA

Status - Kontrollutvalgssakene 2025

Møte:	Saksnr.:	Sak:	Vedtak:	Sendes/ behandles:	Behandlet:	Oppfølging:	Ferdig:
-------	----------	------	---------	--------------------	------------	-------------	---------

Tidligere vedtak for oppfølging:

Sak 28/2024 - møte 03.05.24	Forenklet etterlevelseskontroll med økonomiforvaltningen Skien kommune 2023	Kontrollutvalget tar til orientering revisor attestasjonsuttalelse om etterlevelse av bestemmeler og vedtak for økonomiforvaltningen. Kontrollutvalget ber administrasjonen gi en tilbakemelding når arbeidet med å rette opp revisjonens anmerkninger er ferdig.
Sak 33/2025 - møte 06.06.25	Rapport - Bjorstaddalen Avfallsanlegg AS - eierskapskontroll og forvaltningsrevisjon	Kontrollutvalget slutter seg til den konklusjon reivisjon har kommet frem til og oversender rapporten til bystyret. Kontrollutvalget forutsetter at bystyret i sin behandling av rapporten, ser de påpekte kritikkverdige forholdene opp mot ny vedtatt eierskapsmelding, og ber om en tilbakemelding innen 1. desember 2025.

Skien kommune

KONTROLLUTVALGET

Sak 50/25: INNKOMNE SKRIV.

MOTTATT

10 SEPT. 2025

Skien kommune

Skien, 10.9.2025.

Kontrollutvalget

c/o Anne Torunn Berge

anne.torunn.berge@kontorbygg.no

Sak: Har saksbehandler i planavdelingen/kommunaldirektør/ordfører fulgt forvaltningsloven og plan-og bygningsloven i forbindelse med prosjekt Google ovenfor Bystyret i Skien ??.

Tilleggsskriv.

Jeg viser til mitt brev av 14.2.2025 og 19.4.2025 og senere mail.

Siden mitt brev til Kontrollutvalget ble sendt, er det fremkommet avklaring i punkt :Feilregulering. Saken om reguleringen er nå avklart av Ankeutvalget i Høyesterett.

Dommen i Borgarting er rettskraftig. Noen vil vel fortsatt hevde at dommen ikke sier noe om reguleringen av Google. Jeg vil hevde at det er feil. Den tapende part brukte i sin argumentasjon Google's regulering spesielt i sin argumentasjon .Pkt 8.2.2

Utvalget kan nå gjennomgå dommen og hva den tapende fremla i sin argumentasjon, men som de ikke nådde frem med.

Med hilsen.

Ruben Kaasa.

Vedlegg: vedtak av 8. september 2025 i ankeutvalget Norges Høyesterett.

Disposisjon : Arntzen de Besch av 18.3.2025

NORGES HØYESTERETT

Den 8. september 2025 ble det av Høyesteretts ankeutvalg med dommerne Bull, Bergsjø og Thyness i

HR-2025-1694-U, (sak nr. 25-096497SIV-HRET), sivil sak, anke over dom:

Meløy Stokmarknes Eiendom AS

(advokat Berit Svensli Solseth)

mot

Staten v/Kommunal- og
distriktsdepartementet

(Regjeringsadvokaten
v/advokat Håvard Hansen Holdø)

truffet slik

B E S L U T N I N G :

Meløy Stokmarknes Eiendom AS har anket Borgarting lagmannsretts dom 9. april 2025 i sak nr. 24-139780ASD-BORG/02 mot staten v/Kommunal- og distriktsdepartementet.

Høyesteretts ankeutvalg viser til at anke til Høyesterett ikke kan fremmes uten samtykke fra ankeutvalget. Utvalget kan bare gi samtykke når anken gjelder spørsmål som har betydning utenfor den foreliggende sak, eller det av andre grunner er særlig viktig å få saken avgjort i Høyesterett, jf. tvisteloven § 30-4.

Ankeutvalget finner enstemmig at det ikke er tilstrekkelig grunn til at saken blir fremmet for Høyesterett, jf. tvisteloven § 30-4. Anken tillates derfor ikke fremmet.

Ankemotparten har krevd 14 800 kroner i sakskostnader for ankeutvalget. Kravet tas til følge.

S L U T N I N G

Anken tillates ikke fremmet.

I sakskostnader for Høyesterett betaler Meløy Stokmarknes Eiendom AS til staten v/Kommunal- og distriktsdepartementet 14 800 – fjortentusenåttehundre – kroner innen 2 – to – uker fra forkynnelsen av beslutningen.

Per Erik Bergsjø
(sign.)

Henrik Bull
(sign.)

Erik Thyness
(sign.)

Dokumentet er i samsvar med originalen:
Kristian Klem

DISPOSISJON

HOVEDINNLEGG

Instans: Borgarting lagmannsrett

Sak: 24-139780ASD-BORG/02 | Staten v/Kommunal- og distriktsdepartementet – Meløy Stokmarknes Eiendom AS

Dato: 18. mars 2025

Advokat: advokat Berit S. Solseth

Rettslig medhjelper: advokat Hallvard Sund

Del I | Innledning

1 TVISTEGJENSTAND OG SAKENS SENTRALE PROBLEMSTILLING

1.1 Gyldigheten av Statsforvalteren i Nordlands vedtak 6. juli 2023 – nektelse av rammetillatelse til midlertidige tiltak

- Oslo tingrett sin dom av 7. juni 2024 er riktig FU s. 1083

1.2 Gyldigheten av Vedtaket beror på tolkning av arealformålet «*industri*» i reguleringsplanen

- Innebærer arealformålet «*industri*» et krav om produksjon av fysiske varer?
- Er det tilstrekkelig klart at denne konkrete reguleringsplanens bruk av industriformålet innebærer at lovlig arealbruk krever produksjon av fysiske varer?

1.3 MSEs anførsler i et nøtteskall

- Offentlige inngrep i eierrådigheten krever lovhjemmel

- Søknad om tillatelse for gjennomføring av tiltak skal innvilges dersom tiltaket er i samsvar med lov og reguleringsplan
- Reguleringsplanens innhold og rettsvirkninger må være klar og entydig for å hjemle avslag på søknad om tiltak
- Kommunal praksis for arealformål til datasentertomter har vært og er sprikende, men industriformålet har vært og er fremdeles mye brukt
- Regjeringens oppfatning i 2018 og 2021 var at industriformålet var egnet for datasenter. Utenlandske investorer ble veiledet deretter
- ⇒ Det er ikke tilstrekkelig klart at arealformålet «*industri*» i Hadselmyran-planen er begrenset til produksjon av fysiske varer og avslaget på søknad om rammetillatelse er ugyldig

1.4 Opplegget for MSEs hovedinnlegg

Del I – Innledning

- **Punkt 1** – Tvistegenstand og sakens sentrale problemstilling
- **Punkt 2** – Problemstillingens rettslige plassering

Del II – Saksbehandlingen

- **Punkt 3** – Reguleringsplanen
- **Punkt 4** – Første vedtaksrunde
- **Punkt 5** – Andre vedtaksrunde

Del III – Rettsanvendelsen

- **Punkt 6** – Rammene for rettens prøving av vedtaket
- **Punkt 7** – Ordlyden

- **Punkt 8** – Forvaltningspraksis og forvaltningens rettsoppfatninger
- **Punkt 9** – Øvrige tolkningsmomenter

Del IV – Oppsummering, sakskostnader og påstand

- **Punkt 10** – Oppsummering
- **Punkt 11** – Sakskostnader
- **Punkt 12** – Påstand

2 PROBLEMSTILLINGENS RETTSLIGE PLASSERING

2.1 Eierrådighet, reguleringsplan og byggesaksbehandling

- Plan og bygningsloven § 1-1 JU s. 13
- En reguleringsplan fastsetter – med bindende virkning – fremtidig arealbruk, jf. plan- og bygningsloven § 12-4 første ledd (JU s. 21)
- Bindende arealbruk angis med arealformål etter plan- og bygningsloven § 12-5 og planbestemmelser etter § 12-7 (JU s. 22)
- * Underformål, kart og planforskriften Vedlegg 1 JU s. (36) 38
- Tiltakshaver har *rettskrav* på tillatelse til tiltak som er forenlige med gjeldende materielle bestemmelser, SOM-2021-2112 JU s. (430) 433

Kommunen «skal» innvilge tillatelse til søknadspliktige tiltak som er i tråd med lov og planverk

- Plan- og bygningsloven § 21-4 første ledd JU s. 28

2.2 Tolkning av reguleringsplaner

- Legalitetsprinsippet legger klare føringer for tolkning av reguleringsplaner JU s. 433

«[d]et klare utgangspunkt i byggesaker er at det som ikke er uttrykkelig forbudt er tillatt»

- ⇒ Var det i 2015 tilstrekkelig klart at bruken av «industri» i reguleringsplanen SM46 «Næringsområde Hadselmyran» ikke tillot «datasenterindustri» - men kun industri i form av produksjon av *fysiske varer*?

Del II | Saksbehandlingen

3 REGULERINGSPLANEN FOR «HADSELMYRAN»

Eiendommen ligger i feltet BKB1 i reguleringsplan for

«Næringsområde Hadselmyran»

FU s. 167

- Planen er vedtatt av kommunestyret 17. desember 2015

FU s. 167

- Arealformål i felt BKB1 er angitt å være

«forretning/kontor/industri»

FU s. 167/FU s. 168

- Reguleringsbestemmelsene punkt 3.2: «et eller flere av følgende formål; kontor, lager, håndverksrelatert virksomhet, lett industri og plasskrevende handel»

FU s. 169

- ⇒ Reguleringsplanen åpner for variert arealbruk –
blandingsformål – herunder industri

- ⇒ Ingen konkrete holdepunkter for reservasjon i favør av
produksjon av varer

4 FØRSTE VEDTAKSRUNDE

4.1 Søknad om tiltak

Søknad om rammetillatelse fra MSE inngitt til Hadsel kommune
19. januar 2022

Hadsel kommune innvilget rammetillatelse i vedtak 7. april 2022

- Saksbehandlingsfeil

Hadsel kommune innvilget rammetillatelse 27. april 2022

[FU s. 720]

- Igangsettingstillatelse 18. mai 2022

Hadsel kommunes vedtak 27. april 2022 ble påklaget av naboer

- 20. juni 2022 ble klagen tatt til følge av formannskapet
- Formannskapets vedtak ble påklaget av MSE 27. juni 2022
- Hadsel kommune fastholdt sitt avslag i forberedende behandling av klagen

4.2 Statsforvalterens klagebehandling

Vedtak 11. januar 2023 – Statsforvalteren i Nordland tok klagen fra Meløy Stokmarknes Eiendom AS til følge – Hadsel kommunes vedtak ble opphevet

(FU s. 822)

- Saksbehandlingsfeil
 - * Mangelfull begrunnelse

- Materiell feil i form av manglende hjemmel for avslag

FU s. 829

- Ved ny behandling av søknaden pliktet Hadsel å legge til grunn at «[...] *søknaden om rammetillatelse er i samsvar med planbestemmelsen om lett industri*»

FU s. 830

- ⇒ Første runde med søknadsbehandling og klagebehandling endte med at oppføring og drift av datasenter var forenlig med arealformålet «*industri*»

5 ANDRE VEDTAKSRUNDE

5.1 Kommunens fornyede behandling av søknaden

17. februar 2023 - Ny behandling i Hadsel kommune

- Nytt avslag
- Hadsel kommune mente at oppføring og drift av datasenter ikke var «*lett industri*»
- Hadsel kommunes vedtak ble påklaget av MSE 10. mars 2023

- Hadsel kommune foretok ingen endring i vedtaket i forberedende klagebehandling

5.2 Statsforvalterens klagebehandling

Vedtak 6. juli 2023 – Statsforvalteren i Nordland stadfester Hadsel kommunes vedtak

FU s. 885

- Oppføring og drift av datasenter ikke forenlig med arealformålet «*industri*»

Brev 16. februar 2023 fra Kommunal- og distriktsdepartementet

FU s. 832

- Korrekt arealformål er «*annen næring*»

FU s. 833

5.3 Videre saksgang

Varsel om søksmål 17. juli 2023

(FU s. 893)

Brev 22. august 2023 fra KDD

(FU s. 913)

Del III | Statsforvalterens vedtak er ugyldig

6 RAMMENE FOR RETTENS PRØVING AV VEDTAKET

6.1 Rammene for rettens prøving

Retten skal ta stilling til om Statsforvalteren i Nordland hadde tilstrekkelig hjemmel 6. juli 2023, når Hadsel kommunes avslag ble stadfestet

Dersom retten kommer til at det ikke foreligger tilstrekkelig hjemmel, er vedtaket ugyldig

Lagmannsretten kan prøve Statsforvalterens rettsanvendelse fullt ut

6.2 Tolkning av reguleringsplanen

Hjemmelen for inngrepet – reguleringsplanen – må tolkes for å avgjøre om MSE hadde krav på tillatelse – om Statsforvalteren hadde plikt til å ta MSEs klage til følge

Gjeldende reguleringsplan utgjør inngrep i en eiers rådighet over egen eiendom

Inngrep forutsetter tilstrekkelig klar hjemmel -
legalitetsprinsippet

- Grunnloven § 113 [JU s. 5]

«Myndighetenes inngrep overfor den enkelte må ha grunnlag i lov»

- HR-2022-2106-A, avsnitt 37 JU s. (266) 271

- * Ordlyden står sentralt
- * Tolkningstvil skal løses etter avveining av samtlige rettskildefaktorer
- * Tolkningsresultatet skal sikre tilstrekkelig klarhet og forutsigbarhet

- SOM-2021-2112 [JU s. (430) 433]

«Legalitetsprinsippet innebærer videre at en hjemmel som tillater inngrep i borgernes eierrådighet må være klart utformet. En reguleringsplans innhold og rettsvirkninger må derfor fremgå på en tilstrekkelig klar og entydig måte for å kunne hjemle avslag på en søknad om tiltak. Dette utgangspunktet har ombudet lagt til grunn i flere uttalelser, se for eksempel ombudets uttalelse 30. oktober 2013 (SOM-2012-956). Klarhetskravet gjelder også for planbestemmelser som er vedtatt i medhold av plan- og bygningsloven 1985, se eksempelvis ombudets årsmelding for 1990 side 160 (SOMB-1990-44). I denne saken uttalte ombudet at '[d]et klare utgangspunkt i byggesaker er at det som ikke uttrykkelig er forbudt er tillatt'.»

7 ORDLYDEN

7.1 Normal språklig forståelse

- Skoghøy, *Rett og rettsanvendelse*, 2. utgave (2023): JU s. 587

«Dersom det ikke finnes holdepunkter for en avvikende språkbruk, må tekster tolkes i samsvar med normal språkbruk.»

Ordlyden «*industri*» har ikke noe klart og entydig meningsinnhold

- Lovgiver har ikke gitt noen legaldefinisjon i plan- og bygningsloven eller forskriftsverket

– Ingen avklarende rettspraksis

⇒ Ingen overordnede føringer på hvordan ordlyden skal forstås

– Det Norske Akademis ordbok JU s. 687

– Norsk Ordbok JU s. 689

– Bokmålsordboka og Nynorskordboka JU s. 691

* «*Industri*» har sin etymologiske opprinnelse fra latin:
«*industria*» - virksomhet

Ordet «*industria*» tjener som differensiering mot andre former for produksjon, virksomhet eller aktivitet langs ulike *akser*

– Virksomhetens *omfang* og *intensitet*

Staten har lenge og konsekvent brukt suffiksene «*-industri*» eller «*-industrien*» knyttet til oppføring og drift av datasentre

– Pressemelding 11. august 2021 (KMD) FU s. (704) 705

* Samme pressemelding forelå overfor engelskspråklige interessenter: (FU s. 699)

– Artikkel 7. februar 2024 i E24 FU s. (1069) 1072

– «*Datasentre i Norge: Ringvirkningsanalyse av gjennomførte og potensielle etableringer*» FU s. (371) 373/375

⇒ Ikke grunnlag for å slutte at ordlyden «*industria*» - med utgangspunkt i normal språkbruk - utelukkende kan tolkes slik at produksjon av fysiske varer/produkter er en forutsetning.

⇒ Industri betegner tvert om næring eller virksomhet i vid forstand

7.2 Datasenterindustrien skal reguleres

Datasenterindustrien er ønsket regulert i større grad

- Artikkel 15. april 2024 i VG: «Slår ned mot krypto-datasenter: - Uønsket i Norge»

FU s. (1031) 1032

7.3 Regjeringen synes industriformålet er uklart

Hvilket arealformål som er riktig for oppføring og drift av datasenter, synes regjeringen er uklart

- Forskrift 20. januar 2025 nr. 52 om kart, stedfestet informasjon, arealformål og kommunalt planregister (kart- og planforskriften) (ikke trådt i kraft)

[JU s. (50) 55]

- Høringsnotat 24. januar 2024 for revidert kart- og planforskrift

JU s. (128) 134

8 FORVALTNINGSPRAKSIS OG RETTSOPPFATNINGER

8.1 Reguleringspraksis i kommunene

8.1.1 Om relevansen og vekten av kommunal planpraksis

- TOSLO-2020-24986

JU s. (400) 411

- LG-2023-71826

JU s. (380) 396

- HR-2024-2211-A

JU s. (289) 297

8.2 Et utvalg fra kommunal planpraksis

- Hjelpedokument

FU s. 9

8.2.1 Etablerte datasenter

Digiplex Ulven i Oslo kommune

- (2015) - Arealformål «Kontor/industri/lager/annen næring (datasentral)»

- Reguleringsbestemmelser

[FU s. 142]

- Plankart

[FU s. 151]

Digiplex Fetsund i Lillestrøm kommune

- (2006) - Arealformål «*Forretning/kontor/industri*»
- Reguleringsbestemmelser [FU s. 85]
- Plankart [FU s. 88]

Basefarm OSL5 i Lørenskog kommune

- (1981) Arealformål «*Industri*»
- Reguleringsbestemmelser [FU s. 62]
- Plankart [FU s. 66]

Bulk OS-IX i Oslo kommune

- (1963) Arealformål «*Industri*»
- Reguleringsbestemmelser [FU s. 59]
- Plankart [FU s. 61]

Bulk NO1 Campus på Øvrebo i Vennesla kommune

- (2016) Arealformål «*Industri*»
- Reguleringsbestemmelser [FU s. 754]
- Plankart [FU s. 223]

Green Mountain DC 2 på Rjukan i Tinn kommune

- (1991) Arealformål «*Industri*»
- Reguleringsbestemmelser [FU s. 67]
- Plankart [FU s. 69]

Green Mountain DC 3 i Enebakk kommune

- (2014) Arealformål «*Industri/lager*» og «*Industri/lager/kontor*»
- Reguleringsbestemmelser [FU s. 360]

- Plankart [FU s. 370]

Digiplex Holtskogen i Indre Østfold kommune

- (2012) Arealformål «*Næring/industri*»
- Reguleringsbestemmelser [FU s. 101]
- Plankart [FU s. 109]

Orange Business Services AS i Oslo kommune

- (2000) Arealformål «*Kontor/industri*»
- Reguleringsbestemmelser [FU s. 70]
- Plankart [FU s. 58]

Digiplex Rosenholm i Nordre Follo kommune

- (2013) Arealformål «*Kontor/tjenesteyting*»
- Reguleringsbestemmelser [FU s. 110]
- Plankart [FU s. 117]

Lefdal Mine i Stad kommune

- (2014) Arealformål «*næringsbebyggelse*»
- Reguleringsbestemmelser [FU s. 118]
- Plankart [FU s. 123]

8.2.2 Datasenter under planlegging

Google datasenter i Skien kommune

- (2018) Arealformål «*industri*»
- Reguleringsbestemmelser (FU s. 347)
- Plankart FU s. 359

Nordavind DC Åkrestrømmen i Rendalen kommune

- (2015) Arealformål «*Kontor/industri*»
- Reguleringsbestemmelser (FU s. 152)
- Plankart FU s. 158

North Sea Energy Park i Bjerkreim kommune

- (2021) Arealformål «*Industri*»
- Reguleringsbestemmelser (FU s. 437)
- Plankart FU s. 490

⇒ Det er ikke grunnlag for en så snever tilnærming til arealformålet «*industri*» som staten gjør gjeldende

8.3 Forvaltningens rettsoppfatninger

8.3.1 Innledning

8.3.2 Planveiledere

- LA-2003-20412 JU s. (307) 310
- Planveileder T-1381 for plan- og bygningsloven 1985 (2001) FU s. (77) 84
- Planveileder T-1480 for plan- og bygningsloven 1985 (2009) FU s. (91) 99
- Veilederne sier ikke noe om hva som ligger i «*generell industriproduksjon*»
- Planveileder T-1490, utgitt 22. februar 2011 JU s. (632)
 - * Om arealformålet «*industri*», har veilederen ingen særlige uttalelser
 - * Planveileder H-2531 B, utgitt 20. september 2022 JU s. (642) 665

⇒ Planveilederne statsforvalteren bygger på, har liten vekt og gir uansett ingen tolkningsbidrag. I nyere planveiledere er industriformålet knapt berørt

8.3.3 Tolkingsuttalelser

Kommunal- og distriktsdepartementet har i nyere tid kommet med enkelte tolkningsuttalelser

- Brev 11. november 2022 til Østfold Energi AS FU s. 808
- Brev 16. februar 2023 til Statsforvalteren i Nordland (FU s. 832)

8.3.4 Datasenterstrategiene

Datasenterstrategien 2018 (W-0021 B) FU s. (300)

- Kapittel 6 - «*Datasentre – en mulig ny norsk vekstindustri*» FU s. 320
- Strategien bruker begrepet «*datasenterindustrien*» FU s. 316
- * Viktige kriterier for datasenteraktører FU s. 319

«ferdig (eller påbegynt) regulering av industriareal – minimum 100 mål.»

- Tomteutvikling FU s. 336

Datasenterstrategien av 2021 (N-2510) FU s. (647)

- Strategidokumentet bruker begrepene «*norsk datasenterindustri*» og «*datasenterindustrien*» FU s. 650
- Datasenterstrategien fra 2021 anser fremdeles arealformål «*industri*» som egnet FU s. 682-683

⇒ Regjeringen, representert ved fire/fem departementer, har i 2018 og 2021 gitt uttrykk for at arealformålet «*industri*» er korrekt og egnet arealformål for oppføring og drift av datasenter

8.3.5 Gjennomføringen av datasenterstrategiene

Veiledning til utenlandske investorer FU s. 344

- Pressemelding 11. august 2021 (KMD) Engelsk FU s. (699) 702
- «How to establish a data center in norway» FU s. (36)

- * Utgitt av det daværende Kommunal- og moderniseringsdepartementet 11. august 2021

– Veilederen peker på «*industri*» som korrekt arealformål FU s. 49/50/51

⇒ Forvaltningen har gitt tydelig uttrykk for at arealformålet «*industri*» er korrekt arealformål for oppføring og drift av datasenter

8.3.6 Nye veiledere

– Kommuneveileder («*Etablering av datasenter*») 14. april 2023 (FU s. 839)

9 ØVRIGE TOLKNINGSMOMENTER

Næringsstandard SN 2007 FU s. 89

– SN 2007 er en standard for hvordan økonomisk aktivitet registreres og rapporteres i statistikksammenheng

⇒ SN 2007 kan ikke vektlegges i tolkningen av reguleringsplanen

Pedersen mfl., «*Plan- og bygningsrett del I*» 2. utgave JU s. (544) 552

Tyrén, kommentarutgave til plan- og bygningsloven (Juridika) JU s. (618) 623

2010 → «*Locations for Data center enterprises (DCE) in Norway*» FU s. (172)

– Veileder for mulige internasjonale interessenter, utarbeidet av nåværende Fornybar Norge i 2016

– Veilederen gir uttrykk for at «*industri*» er det foretrukne arealformål ved oppføring og drift av datasenter FU s. 209

Del IV | Oppsummering og påstand

10 OPPSUMMERING

Legalitetsprinsippet og tidspunktet for vedtak som ramme for tolkningen

Ordlyden gir ikke støtte for en snever tilnærming til industriformålet

Et samlet, autoritativt rettskildebilde forut for vedtakelse av reguleringsplanen støtter en vid tolkning av industriformålet

Forvaltningens etterfølgende opptreden støtter opp om at det ikke med tilstrekkelig klarhet er grunnlag for en snever tilnærming til industriformålet

11 SAKSKOSTNADER

12 PÅSTAND

1. *Anken forkastes.*
2. *Meløy Stokmarknes Eiendom AS tilkjennes sakens kostnader for tingretten og lagmannsretten.*